

Do minhagim have an expiration date?

Demystifying the Halachic Process

Part 3

Inheritance from the Cradle

תלמוד בבלי מסכת חולין דף צג עמוד ב
א"ל רבי יוחנן לרב שמן בר אבא: הני ביעי חשילתא - שריין, ואת לא תיכול משום
א, ואל תטוש תורת אמך

רש"י מסכת חולין דף צג עמוד ב
אל תטוש תורת אמך - מנהג מקומך

Minhag Takes on Halacha

שו"ת רדב"ז חלק ג סימן תקלב (תתקסז)

עוד אני אומר שאפי' לדעת אלו החכמים שהם סוברים שיש איסור בדבר לא עדיף איסורא מאיסורא דברכה לבטלה ואינהו נמי לא עדיפי מרב דאיקלע לבבל חזנוהו דקא קרו הלילא בר"ח וכו' אמר מנהג אבותיהם בידיהם... ואפילו כנגד ההלכה אזלינן בתר המנהג היכא דהמנהג הוקבע עפ"י חכמים של המקום

**מרדכי מסכת בבא מציעא פרק השוכר
את הפועלים**

שנינו עלה דמתני' בירושל' המנהג מבטל ההלכה כ' בספר א"ז כגון שהוא מנהג קבוע ע"פ חכמי המקום... פירש מנהג ותיקון אבל מנהג שאין לו ראייה מן התורה אינו אלא כטועה בשיקול הדעת

Straw that Broke the Camel's Back

שו"ת רדב"ז חלק ב סימן תרפז

אנא עבידנא עובדא בנפשאי ואני מסתפר כל חדש ניסן ור"ח אייר וכן נהגו רוב העולם והטעם כיון שהם אסורים בהספד ובתענית אין אבילות זה שהוא תלוי במנהג נוהג בהם וכן כתבו בשם התוספות ומה שכתוב בבית יוסף שמנהג זה הוא בטעות אינו נכון כלל דאפילו לדידן שאין אנו נוהגין איסור התספורת אלא עד ל"ג לעומר מ"מ ר"ח אינו בכלל האיסור כיון שהוא אסור בהספד ובתענית שהרי עיקר איסור התספורת אינו מן הדין אלא ממנהג ואתי מנהג ומבטל מנהג בטעמא כל דהו.

“Common, for Heaven’s Sake!”

שו"ת מהרש"ל סימן ו

ואף אם יאמר מהר"ז שהמנהג שנהגו הנשים לחומרא... שאסור לסתור מנהגם ועל זה הקפיד מהרר"ז אפילו הכי נראה פשוט מאחר דתקנתן קלקלתן שיבאו לידי איסור המבואר בתלמוד (עירובין נ"ה:) שקרא על בנותיהם ארור שוכב עם בהמה פשיטא ופשיטא דיש לדחות מנהג איסור קלילא מפני האיסור חמור ואין זה קרוי ביטול מנהג

ובודאי זה החכם מהר"ז מכלל כעס בא לכלל טעות שלא ירד לעומקו של הלכה ומה מאוד תמה אני על החכם מהר"ז אשר שמעתי עליו שהוא איש ירא אלקים וחסיד ולא ירא לשלוח יד במשיח ה' ולא חש לכבוד הזקן ובנו אשר הם גדולי הארץ בחכמה ובמניין וכל בני המדינה סרים למשמעתם ודרש שלא בפניהם להרוס תקנתם ודיבר עליהם סרה ואם אורייתא דהוה רתחא ביה היה לו לקנאות בקנאות סופרים ולהתווכח עמהם בהלכה... אכן יש לתמוה כי מי הוא זה ואיזהו שיכול לתקן תקנות מעצמו בלי קביצת חכמים

Expiration Date: never...

בענין קדושה אחת (גרצ"ש בירחון קופרמאן תשע"ז)
כ"ה בתשוב' הרמ"א (סוף סי' יט) שכשיש מנהג קבוע, "ונתחדש דבר שלא ידעו
הראשונים", כלומר, שנשתנה המצב באופן שהמנהג הקדום אין לו טעם עכשיו, "איכא
למימר דאדעתא דהכי לא הנהיגו הראשונים", כלומר דאין אומרים במנהגים שצריך מנין
אחר להתירו, אלא כל שהמנהג אין לו טעם כעת, המנהג מתבטל מאליו

HOW MILK CONTAINERS SHOULD BE

Universal Minhag

שו"ת מהרש"ל סימן עב

ושמעתי על חכם אחד כשהיה לומד היה לומד בגילוי הראש ואמר שכבד עליו המשא ומ"מ נראה בעיני אף שאין איסור בדבר ואף לא מידות חסידות כשאינו מזכיר השם מ"מ לת"ח יש לו להזהר מאחר שהעם תופסים בה לקלות ולפריצות כאלו עובר על דת יהודית ואפילו לומד בחדרו אין לסמוך על זה שמא העם הארץ יראה ויקל בו

Together We Stand

בשו"ע יו"ד (סי' רי"ד). אכן הג"ר משה סאלאווייציק, ז"ל, הסביר, שדעת הרמב"ם כנראה אינה כן, ודוקא במנהגי הצבור הוא שמחוייבים לנהוג על פיהם, ולא בכל מנהג טוב שנוהג היחיד בעצמו. דעיין רמב"ם סוף פ"א משחיטה הי"ג, דלא שייך מנהג בדבר שאינו מצוי. ובטעם דבר זה ביאר הגאון הנ"ל עפ"י דברי הרמב"ם בעצמו פ"ג מתשובה הי"א, דהפורש מדרכי הציבור, אע"פ שלא עבר עבירות, אלא נבדל מעדת ישראל... אין לו חלק לעוה"ב. הרי דדבר זה מהוה עבירה חמורה בפניע — מה שהוא פורש מדרכי הציבור [דהתורה ניתנה לכלל ישראל בתורת עם, ולא ניתנה לנו בתורת יחידים, אשר מה"ט אנו מברכים

ר' צבי שכטר בנפש הרב ד' רלה

Rav Moshe Soloveitchik explained that according to the Rambam minhagim of the congregation are binding so that a person isn't breaking from the congregation's practices. Breaking from the community is itself a sin since the Torah was only given to the nation.